

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาครั้งนี้พบว่าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการระบบการเรียนการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหา /ข้อเสนอแนะในการจัดการระบบการเรียนการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน - เทอดไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบระบบสารสนเทศของโรงเรียน และครูหัวหน้างานวิชาการ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 42 คน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน - เทอดไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ในปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 5 ตอน โดยผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง ของแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการศึกษาดังนี้

สภาพการจัดการระบบการเรียนการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการเก็บข้อมูลในโปรแกรมระบบบริหารสารสนเทศสถานศึกษา สภาพการจัดการระบบการเรียนการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการเก็บข้อมูลในโปรแกรมระบบบริหารสารสนเทศสถานศึกษา พบว่าในภาพรวม ข้อมูลสถานศึกษา และข้อมูลนักเรียน มีสภาพการเก็บข้อมูลครบถ้วน แต่ในด้านข้อมูลวิชาการ มีการเก็บข้อมูลอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ด้านการนำข้อมูลไปใช้ จากโปรแกรมระบบบริหารสารสนเทศสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียน และข้อมูลวิชาการ โรงเรียนมีการนำข้อมูลไปใช้ในระดับมากที่สุด

ด้านการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการวางแผนการบริหารและการจัดการการศึกษา พบว่า ข้อมูลสถานศึกษามีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล ในระดับครบถ้วน ในขณะที่การเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับข้อมูลนักเรียน และข้อมูลวิชาการ พบว่าในภาพรวมมีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับปานกลางเท่านั้น

อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้ พบว่าการจัดการระบบการเรียนการสอน โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน - เทอดไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

สภาพการจัดการระบบการเรียนการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของการเก็บข้อมูลในโปรแกรมระบบบริหารสารสนเทศสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่ โรงเรียนมีการเก็บข้อมูลสถานศึกษา และข้อมูลนักเรียน อยู่ในระดับครบถ้วน ส่วนในการเก็บข้อมูลด้านวิชาการนั้นส่วนใหญ่ มีการเก็บข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารจัดการหลักสูตร งานแผนการสอน งานการจัดตารางเรียน งานการจัดครูผู้สอน/สอนแทน งานการสอนซ่อม/เสริม ด้านผลการเรียน/วัดผลประเมินผล โครงสร้างหลักสูตรวิชาภาษาไทย โครงสร้างหลักสูตรวิชาศิลปศึกษา โครงสร้างหลักสูตรวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โครงสร้างหลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศ และโครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากผลการศึกษาพบว่าโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน - เทอดไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีการเก็บข้อมูลของโรงเรียนในส่วนข้อมูลสถานศึกษา และข้อมูลนักเรียนมีการเก็บข้อมูลครบถ้วน แต่การเก็บข้อมูลวิชาการ ยังมีการเก็บข้อมูลอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แสดงให้เห็นถึงว่าโรงเรียนยังไม่ให้ความสำคัญในการเก็บข้อมูลวิชาการอย่างเต็มที่ เพราะงานวิชาการถือว่าส่งผลโดยตรงกับระบบการเรียนการสอน และคุณภาพของนักเรียนโดยตรง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนอยู่ในเขตพื้นที่พิเศษซึ่งมีความทุรกันดาร ครูส่วนใหญ่มีการโยกย้ายบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงาน ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการไม่ครบถ้วนก็เป็นได้ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ประเสริฐ สุขสิงห์คลี (2541) ที่ได้พบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้ปฏิบัติงานระบบสารสนเทศในโรงเรียนทั้ง 6 ขั้นตอนดังนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล มีการปฏิบัติค่อนข้างมาก ด้านการประมวลผลข้อมูล มีการปฏิบัติระดับปานกลาง การจัดหน่วยข้อมูล มีการปฏิบัติน้อย การวิเคราะห์ข้อมูล มีการปฏิบัติค่อนข้างมาก และการนำไปใช้มีการปฏิบัติค่อนข้างมาก ส่วนปัญหานั้นในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าโรงเรียนไม่มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานโดยตรง ผู้ปฏิบัติมีภารกิจมากมีเวลาน้อย ทำให้การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ ไม่ครอบคลุม ด้านการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ไม่มีการตรวจสอบข้อมูลที่เป็นระบบ ปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ด้านการประมวลผลข้อมูลนั้นบุคลากรไม่มีความรู้ในการประมวลผล

ผลข้อมูล และขาดเครื่องมือในการประมวลผล ด้านการจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล มีการจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ ไม่เป็นหมวดหมู่ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล บุคลากรไม่มีความรู้ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ส่วนศิริชัย สมพงษ์ (2544) พบว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของรายการข้อมูลที่กำหนดไว้ในโปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนทั้ง 32 รายการเป็นรายการของข้อมูลที่มีความจำเป็นสำหรับการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน และข้อมูลที่ต้องมีการรายงานให้กับหน่วยงานต้นสังกัดจะมีการใช้งานอยู่ในระดับมาก เช่น ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน นักเรียน บุคลากร เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ปิยรัตน์ วงศ์เต็ง (2551) ที่ได้พบว่า การดำเนินงานระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ได้มีการจัดทำระบบสารสนเทศเกือบทุกงานที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ ดังเช่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาวิจัย แต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูล จัดทำดัชนีหรือตัวชี้้นำในการประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ มีห้องที่เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติประเภทข้อมูลเป็นปรนัย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับปัญหาที่พบคือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อย ไม่มีความชำนาญในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่มีการตรวจสอบข้อมูลในเรื่องความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ขาดบุคลากรในการประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล และมีการเก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอแต่นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์

ในด้านการนำไปใช้ของข้อมูลสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า โรงเรียนมีการนำข้อมูลไปใช้ในระดับครบถ้วนทุกเรื่อง ส่วนด้านข้อมูลนักเรียน โรงเรียนมีการนำข้อมูลไปใช้ ในระดับครบถ้วนเช่นกัน และการใช้ข้อมูลวิชาการ โรงเรียนได้มีการนำข้อมูลไปใช้ในระดับครบถ้วนทั้งหมด เห็นได้ว่าโรงเรียนมีการใช้ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียน และข้อมูลวิชาการ มีการนำข้อมูลไปใช้ในระดับครบถ้วนทั้งหมด คือมีความต้องการใช้ข้อมูลทุกๆ เรื่องจากข้อมูลที่มีอยู่ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทั้งในด้านสถานศึกษา และข้อมูลนักเรียนซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน จากโปรแกรมระบบบริหารสารสนเทศสถานศึกษา เพื่อนำไปวิเคราะห์และพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อจัดการระบบการเรียนการสอนของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ งามนิษฐ์ สอนครุฑ (2541) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารกับลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง พบว่า ในการตัดสินใจของผู้บริหารต้องใช้ข้อมูลจาก

สารสนเทศในการตัดสินใจเรื่องของการบริหารโรงเรียน เพราะว่าข้อมูลสารสนเทศเป็นข้อมูล
 ที่เชื่อถือได้เพราะว่าผ่านกระบวนการของการประมวลผลข้อมูล เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ
 ประยุทธ์ เชาชัยภูมิ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้สารสนเทศของผู้บริหารกับคุณภาพการ
 บริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า การใช้
 สารสนเทศกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในจังหวัดชัยภูมิ สุรินทร์ ศรีสะเกษ
 และบุรีรัมย์ ใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารในจังหวัดนครราชสีมา ใช้ในระดับมาก
 และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง ส่วน
 โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ใช้ในระดับมาก อีกทั้งยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษา
 ของ วาสนา จุฑานันท์ (2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ
 ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาที่สำคัญของ
 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และ
 อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ผู้บริหารระบุว่าขาดแคลน และมีความต้องการเป็นอย่างมาก ในการใช้ระบบ
 เทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในองค์กรของตนเอง ย่อมส่งผลให้
 ผู้บริหารสามารถจัดการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
 คณะครูสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่เขียนไว้ด้วยความสำเร็จอย่าง
 ยอดเยี่ยมเพราะไม่ต้องคอยพะวงกับงานอื่น แล้วนักเรียนย่อมเป็นผู้มีคุณภาพบรรลุตามจุดหมาย
 ของหลักสูตร และความสำเร็จในการบริหารงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับตัวนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพ
 สูงสุด โดยในส่วนของงานวิชาการได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วัชร สุยะลังกา (2545) ได้
 ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอ
 สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในการปฏิบัติงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารได้
 ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดกิจกรรมการเรียน
 การสอน การนิเทศภายในโรงเรียนและการวัดผลประเมินผลในทางกิจกรรมที่เป็นปัญหาที่พบคือ
 ผู้บริหารไม่สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้กับครู ครูไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์
 หลักสูตรผู้บริหารไม่ติดตามการใช้หลักสูตรมอบหมาย ให้ครูไปทำงานด้านอื่นมากกว่าการสอน
 ผู้บริหารไม่สนใจการนิเทศภายใน ไม่มีเวลาและไม่นำผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอน
 ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลที่ไม่เป็นระบบและไม่มีการตรวจสอบเครื่องมือในการวัดผลให้
 ได้มาตรฐาน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ เอกวิทย์ นุ่มนวลศรี (2545) ได้ศึกษาการปฏิบัติงาน
 วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มโรงเรียนหางดง- ดงตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า
 ด้านหลักสูตรข้าราชการครูได้จัดตารางสอนให้เหมาะสมตามเนื้อหาในหลักสูตร เก็บข้อมูลพื้นฐาน
 เกี่ยวกับตัวนักเรียน เตรียมการสอนล่วงหน้า และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุม

พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ การประเมินผลการใช้หลักสูตรวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรแม่บทกับแผนการสอน และนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปีที่ผ่านมาใช้ในการวางแผนการสอนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดแทรกคุณธรรมที่พึงประสงค์ในทุกเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยืดหยุ่นตามสถานการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน นำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงประสิทธิภาพ การเรียนการสอนและการเก็บข้อมูลจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนข้าราชการครูได้เลือกใช้สื่อการสอนโดยยึดเนื้อหาให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน การทำความเข้าใจการสอนก่อนนำไปใช้ทุกครั้ง และการใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือบันทึกผลการใช้สื่อการสอน ประเมินผลการใช้สื่อการสอน จัดกิจกรรมสิ่งประดิษฐ์ในห้องเรียน และการจัดเก็บสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ ในขณะที่ด้านการวัดผลประเมินผลได้ประเมินผลการเรียนปลายภาคเพื่อตรวจสอบความรู้ประเมินผลการเรียนเมื่อจบเนื้อหาตามจุดประสงค์ และเน้นการประเมินผลการเรียนตามสภาพที่แท้จริง ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือเสนอผลการประเมินในที่ประชุมวิชาการ พัฒนาเครื่องมือประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์และประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน

ส่วนในด้านการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ในส่วนของข้อมูลสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมมีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล ในระดับครบถ้วน ส่วนในด้านการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศ ของข้อมูลนักเรียน มีการการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล ในระดับปานกลาง ในขณะที่เดียวกันมีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียน อยู่ในระดับครบถ้วน ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนรายบุคคล จำนวนนักเรียนรายห้องเรียน และการเข้าเรียนของนักเรียน ส่วนข้อมูลวิชาการ พบว่าในภาพรวมมีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล ในระดับปานกลางทั้งหมด จากผลการศึกษาพบว่า การเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลสถานศึกษามีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล ในระดับครบถ้วน และข้อมูลนักเรียนมีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล ในระดับปานกลาง ส่วนการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลวิชาการนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด แสดงถึงโรงเรียนก็มีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการวางแผนการบริหาร และการจัดการการศึกษา ในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นความสำคัญไปทาง ข้อมูลสถานศึกษาและข้อมูลนักเรียน มากกว่าข้อมูลด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ ผลของการจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลการทดสอบต่าง ๆ เช่น O-Net, NT มีผลการทดสอบออกมาต่ำก็เป็นได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546) ได้ศึกษาการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหาร

งานวิชาการในสถานศึกษาทุกด้าน ทั้ง 9 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้าน การเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาบุคลากรวิชาการ ด้าน การบริหารโครงการ ด้านการวิจัยและการพัฒนา ด้านการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศและ การบริหารงานวิชาการ ด้าน การประเมินผลงาน ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำสาระต่างๆ ของหลักสูตรข้อเสนอแนะ ควรจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่คณะครู และผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนถึงผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการเรียนการสอน คือ สถานศึกษาขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น ข้อเสนอแนะ ควรจัดรวมห้องเรียนของโรงเรียน ที่อยู่ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้าน การวัดผลประเมินผล คือ การวัดผลและประเมินผลไม่เป็นไปตามสภาพจริง ข้อเสนอแนะควรมี การประเมินตามสภาพจริง ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายใน คือ ขาดการวางแผน การนิเทศ ข้อเสนอแนะ ควรวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบในการนิเทศภายใน ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการศึกษา ขาดการส่งเสริมและพัฒนา ให้ครูได้ศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ข้อเสนอแนะ ควรวางแผนในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องความรู้ความเข้าใจในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ข้อเสนอแนะ ควรดำเนินการส่งเสริมและจัดอบรม ให้ความรู้และการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหา การบริหารงาน วิชาการด้านการบริหาร โครงการทางวิชาการคือ ขาดการกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ คือ ขาดการนำข้อมูลมา วิเคราะห์เพื่อหาทางในการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนา ข้อเสนอควรจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ให้ครบทุกด้านและปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ คือ ขาดการ วางแผนในการประเมินผลงานทางวิชาการในสถานศึกษา ข้อเสนอแนะควรแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อประเมินผลงานทางวิชาการ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ สมฤทธิ์ สักดิ์เรืองฤทธิ์ (2540) ได้ ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่า การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับ นักเรียนและท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของนักเรียนและ ท้องถิ่น นำผลการศึกษามาเรียงลำดับความสำคัญ กำหนดเป้าหมายและทางเลือก จัดทำแผนการสอน ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักสูตรและนักเรียนได้ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมิน จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมนักเรียน การเตรียม การสอนของครู พฤติกรรมการสอน การวัดและประเมินผล พบว่า กลุ่มประสบการณ์ที่มีปัญหามาก ที่สุด คือ วิชาคณิตศาสตร์รองลงไปคือกลุ่มทักษะภาษาไทย วิชาส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตวิชา

สร้างเสริมลักษณะนิสัยและวิชาการงานพื้นฐานอาชีพตามลำดับ สำหรับการบริหารงานวิชาการ เพื่อจัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนได้มีการสำรวจทั้งในและนอกโรงเรียน จัดทำทะเบียนและส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอน พบว่า มีแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบนั้น พบว่า ได้มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอตามปฏิทินการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศเป็นการประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำ การเยี่ยมชมชั้นเรียนการสนทนาทางวิชาการ การให้ศึกษาเอกสารและพาไปศึกษาดูงาน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ เอกพงษ์ คำเทพ (2547) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการตามระบบมาตรฐานสากล ISO 9002 ในโรงเรียนวรานีกุล จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนวรานีกุล เกือบทุกงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการนิเทศการสอน การให้บริการห้องสมุด การสร้างเครื่องมือประเมินผล และการประเมินผลการเรียน แต่ยังมีงานที่ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าไม่ได้ปฏิบัติ ดังเช่น การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถการนำผลที่ได้จากการประเมินการสอนไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การตกแต่งห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดหาหนังสือและสื่อต่าง ๆ ไว้ในห้องสมุด การจัดทำห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน การนำผลการประเมินห้องสมุดไปใช้ปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดการปรับปรุงการใช้บริหารห้องสมุด การปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลให้เป็นเครื่องมือมาตรฐาน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของประเสริฐ ศรีบุญเรือง (2548) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในอำเภอสนทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ด้านงานพัฒนาหลักสูตรควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ควรปรับโครงสร้างหลักสูตร ให้สอดคล้องเหมาะสมกับวิสัยทัศน์และควรเพิ่มหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น ด้านงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ปัญหา คือ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยที่ครูควรวิเคราะห์ผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

ระบบสารสนเทศมีความสำคัญที่ช่วยให้การจัดการระบบการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องคือ ผู้บริหาร ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ควรมีความเข้าใจในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาการจัดการระบบการเรียนการสอน และศึกษาปัญหา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา แม่ฮ่องสอน - เทอดไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ควรสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียนให้ผู้ใช้และผู้ปฏิบัติ ตลอดจนคณะครูที่เกี่ยวข้องในฝ่ายต่าง ๆ มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และสามารถใช้งานได้ทั้งระบบนั่นคือ การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน ในการเก็บข้อมูลการใช้ข้อมูล และการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งในด้านข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียน และข้อมูลด้านวิชาการ
2. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบมาดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียน และใช้อย่างเป็นระบบ เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ข้อมูลทันสมัย ถูกต้อง ต่อเนื่อง และใช้กันอย่างจริงจัง
3. ควรมีการนิเทศติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูล การใช้ข้อมูล และความเชื่อมโยงของข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าต่อการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียน
4. ควรสร้างความตระหนักในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียน เพื่อการพัฒนาผู้เรียน ผู้สอน และระบบบริหารจัดการของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาในเขตพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสภาพคล้ายกัน หรือ แตกต่างกันเพื่อให้ผลการศึกษาชัดเจนขึ้น
2. ควรมีการศึกษาสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้จากโปรแกรมระบบบริหารสารสนเทศสถานศึกษาในระดับลึกลงไป เช่น ศึกษาถึง แนวทางการพัฒนารูปแบบการใช้งานโปรแกรมระบบบริหารสารสนเทศสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในระบบการศึกษา